

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 2 czerwca 1978 r.

w sprawie naprawiania szkód górniczych w drodze budownictwa zastępczego.

Na podstawie art. 71 dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1978 r. Nr 4, poz. 12) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) zasady i zakres stosowania budownictwa zastępczego oraz wypadki stosowania tego budownictwa zamiast odszkodowania określonego w art. 59 Prawa górniczego,

- 2) sposób pokrywania kosztów budownictwa zastępczego oraz wypadki, zasady i zakres współuczestniczenia w tych kosztach jednostek gospodarki społecznej, na których rzecz realizowane jest budownictwo zastępcze.

§ 2. Budownictwo zastępcze jest realizowane jako:

- 1) ekwiwalentne budownictwo zastępcze, gdy naprawienie zaistniałej szkody górniczej, łącznie z kosztami

niezbędnych zabezpieczeń przed przewidywanymi szkodami górniczymi, jest technicznie lub gospodarczo nieuzasadnione,

- 2) wyprzedzające budownictwo zastępcze, gdy utrzymanie, konserwacja, remonty i niezbędna modernizacja, łącznie z przewidywaną naprawą szkód górniczych, to jest usuwaniem ich i zapobieganiem spodziewanym szkodom górniczym, są technicznie lub gospodarczo nieuzasadnione.

§ 3. Budownictwo zastępcze stosuje się do budynków lub innych części składowych nieruchomości, a także obiektów i urządzeń służących do poboru, doprowadzania lub odprowadzania wody, gazu, ciepła oraz prądu elektrycznego, linii kolejowych, linii i urządzeń telekomunikacyjnych, a także innych obiektów i urządzeń połączonych z nieruchomością, zwanych dalej „przedmiotami odtwarzanymi”.

§ 4. 1. Budownictwo zastępcze należy planować i realizować w taki sposób i w takich terminach, aby nie następował w związku ze szkodami górniczymi ubytek powierzchni mieszkalnej, użytkowej lub inny istotny uszczerbek w działalności gospodarczej lub społecznej użytkowników przedmiotów odtwarzanych.

2. Zapewnienie poprzedniej użyteczności przedmiotów odtwarzanych w ramach budownictwa zastępczego polega w odniesieniu do:

- 1) budownictwa mieszkaniowego — na wzniesieniu budynków o powierzchni użytkowej, zapewniającej bezpośrednio przekwaterowanie mieszkańców z budynku przeznaczonego do likwidacji, z uwzględnieniem stanu zasiedlenia przed przekwaterowaniem oraz obowiązujących normatywów i zasad w gospodarce lokalowej,
- 2) obiektów i urządzeń użyteczności publicznej — na odtworzeniu powierzchni użytkowej i wyposażenia umożliwiających spełnianie przez te obiekty i urządzenia ich funkcji w dotychczasowym rozmiarze,
- 3) uzbrojenia terenu oraz obiektów i urządzeń energetycznych, komunikacyjnych oraz telekomunikacyjnych — na ich odtworzeniu w sposób zapewniający zaspokajanie potrzeb w dotychczasowym rozmiarze,
- 4) obiektów i urządzeń produkcyjnych i usługowych — na ich odtworzeniu w sposób zapewniający dotychczasową wielkość, standard i rodzaj produkcji oraz usług.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwo górnicze, opierając się na ustaleniach programu ochrony terenów górniczych, aktualnym rozeznaniu sytuacji górniczo-geologicznej oraz inwentaryzacji stanu zabudowy i zainwestowania powierzchni, sporządza założenia budownictwa zastępczego w takich terminach, aby zadania wynikające z tych założeń mogły być włączone do planów inwestycyjnych.

2. Założenia budownictwa zastępczego sporządza przedsiębiorstwo górnicze w porozumieniu z użytkownikami przedmiotów przewidzianych do odtworzenia oraz ze służbą planowania przestrzennego właściwego terenu organu administracji państwowej,

3. Założenia budownictwa zastępczego uzgodnione z terenowym organem administracji państwowej stopnia podstawowego i zaakceptowane przez właściwego ministra i wojewodę stanowią podstawę do włączenia zadań budownictwa zastępczego do planów inwestycyjnych zainteresowanych wykonawców narodowych planów społeczno-gospodarczych.

§ 6. 1. Środki finansowe na budownictwo zastępcze zapewnia przedsiębiorstwo górnicze, obciążając nimi koszty produkcji.

2. Nakłady inwestycyjne na budownictwo zastępcze są wydzielane w wieloletnich i rocznych narodowych planach społeczno-gospodarczych oraz w planach resortów i województw jako odrębna wielkość, zgodnie z potrzebami i możliwościami realizacyjnymi, w ramach ogólnych kwot nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej. Nakłady te mogą być wykorzystane tylko zgodnie z przeznaczeniem.

3. Rozdział nakładów, o których mowa w ust. 2, następuje zgodnie z zapotrzebowaniem resortów i terenowych organów administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, których jednostki są obowiązane do naprawiania szkód górniczych w drodze budownictwa zastępczego, na zasadach i w trybie bilansowania i rozdziału robót budowlano-montażowych.

§ 7. 1. Budownictwo zastępcze korzysta z pierwszeństwa w pracach projektowych i realizacyjnych oraz w zaopatrzeniu materiałowo-technicznym, tak jak inwestycje szczególnie ważne dla gospodarki narodowej.

2. Naczelny organ administracji państwowej właściwy do bilansowania robót budowlano-montażowych zapewni wykonawstwo robót związanych z realizacją budownictwa zastępczego na zasadach określonych w przepisach o bilansowaniu i zlecaniu robót budowlano-montażowych.

§ 8. Budownictwo zastępcze należy realizować zgodnie z:

- 1) aktualnie obowiązującymi normatywami, wymaganiami funkcjonalnymi i standardem wyposażeniowym,
- 2) ustaleniami programu ochrony terenów górniczych zainteresowanego przedsiębiorstwa górniczego.

§ 9. Budownictwo zastępcze należy lokalizować w sposób umożliwiający użytkownikom korzystanie z przedmiotu odtwarzanego bez istotnej zmiany dotychczasowego sposobu korzystania z przedmiotu likwidowanego.

§ 10. 1. Przedmioty odtwarzane w drodze budownictwa zastępczego mogą być oddawane do użytku wyłącznie tym użytkownikom, którzy zamieszkiwali, użytkowali lub eksploatowali przedmioty likwidowane w czasie ich likwidacji.

2. Na wniosek zainteresowanego użytkownika, uzgodniony z przedsiębiorstwem górniczym, organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego może udzielić zgody na odstępstwo od zasady określonej w ust. 1.

§ 11. Budownictwo zastępcze, za zgodą zainteresowanych stron, może stanowić wydzieloną część obiektu wznoszonego w ramach narodowych planów społeczno-gospodarczych przez organ administracji państwowej, instytucję państwową, przedsiębiorstwo państwowe lub jednostkę spółdzielczą, pod warunkiem określenia zakresu rzeczowego i umiejscowienia części w realizowanej inwestycji jako przedmiotu odtwarzanego.

§ 12. 1. Zakres rzeczowy, wyposażenie, funkcjonalność oraz dotychczasowa użyteczność, a także charakterystyka techniczna i technologiczna przedmiotu odtwarzanego na rzecz organu administracji państwowej, instytucji państwowej, przedsiębiorstwa państwowego lub spółdzielni mogą być zwiększone lub zmienione pod warunkiem zapewnienia na te cele przez zainteresowaną jednostkę poszkodowaną nakładów i środków finansowych.

2. Zmiany, o których mowa w ust. 1, mogą być dokonane po uzyskaniu zgody właściwego organu administracji państwowej stopnia wojewódzkiego, wyrażonej na wniosek jednostki bezpośrednio nadrzędnej nad poszkodowanym.

§ 13. 1. Celowość stosowania budownictwa zastępczego ustala się na podstawie analizy techniczno-ekonomicznej.

2. Analizę techniczno-ekonomiczną opracowuje się na podstawie:

- 1) szczegółowej inwentaryzacji przedmiotu przewidzianego do odtworzenia,
- 2) aktualnego stopnia odporności na skutki robót górniczych przedmiotu przewidzianego do odtworzenia,
- 3) aktualnego rozmiaru i charakteru szkód górniczych,
- 4) wielkości i charakteru przewidywanych szkód górniczych na podstawie prognozy wpływów robót górniczych wykonanych, prowadzonych i projektowanych,
- 5) zakresu rzeczowego i finansowego robót niezbędnych do usuwania i zapobiegania szkodom górniczym,
- 6) zakresu rzeczowego i finansowego prac związanych z utrzymaniem, konserwacją i modernizacją przedmiotu przewidzianego do odtworzenia, których wykonanie jest niezależne od działalności związanej z naprawą szkód górniczych.

3. Jeżeli przedmiot przewidziany do odtworzenia należy do organu administracji państwowej, instytucji państwowej, przedsiębiorstwa państwowego lub spółdzielni, analizę, o której mowa w ust. 1 i 2, opracowuje poszkodowany w porozumieniu z zainteresowanym przedsiębiorstwem górniczym na koszt tego przedsiębiorstwa. Jeżeli przedmiot przewidziany do odtworzenia należy do osoby fizycznej, analizę opracowuje zainteresowane przedsiębiorstwo górnicze na własny koszt.

4. Analiza techniczno-ekonomiczna oraz decyzja właściwego terenowego organu administracji państwowej o rozbiorce przedmiotu przewidzianego do odtworzenia, jeżeli taka decyzja została wydana, stanowią integralną część wniosku o naprawę szkód górniczych.

§ 14. 1. Środki finansowe przeznaczone na wkłady do spółdzielni mieszkaniowej za osoby fizyczne będące użytkownikami lokali w przedmiotach odtwarzanych oraz na pokrycie innych wydatków związanych z objęciem tych lokali zapewnia przedsiębiorstwo górnicze.

2. Użytkownik lokalu zwraca środki finansowe, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorstwu górniczemu na warunkach określonych w przepisach o spłacie kredytów bankowych, udzielanych na nowe budownictwo mieszkaniowe.

§ 15. Jeżeli użytkownik lokalu w budynku przeznaczonym do likwidacji nie wyrazi zgody na przekwaterowanie do lokalu spółdzielczego, ma on prawo do uzyskania lokalu zamiennego na zasadach określonych w prawie lokalowym.

§ 16. Przedsiębiorstwo górnicze pokrywa koszty budownictwa zastępczego na rzecz organów administracji państwowej, instytucji państwowych, przedsiębiorstw państwowych i spółdzielni do wysokości kosztów naprawy szkód górniczych, ustalonych w orzeczeniu komisji do spraw szkód górniczych. Pozostała część kosztów pokrywana jest ze środków przewidzianych przepisami o finansowaniu inwestycji.

§ 17. 1. Koszty budownictwa zastępczego mogą być za zgodą zainteresowanych stron przekroczone w granicach do 10% w stosunku do kwoty orzeczonej przez komisję do spraw szkód górniczych.

2. Przekroczenie kosztów budownictwa zastępczego powyżej wielkości, o której mowa w ust. 1, wymaga dodatkowego orzeczenia komisji do spraw szkód górniczych.

§ 18. 1. Budownictwo zastępcze za przedmioty odtwarzane określone w art. 59 ust. 2 i 5 Prawa górniczego realizuje przedsiębiorstwo górnicze we własnym zakresie lub w ramach budownictwa spółdzielczego.

2. Za obiekty określone w art. 59 ust. 3 Prawa górniczego budownictwo zastępcze realizuje się przez wzniesienie domu jednorodzinnego.

3. Budownictwo zastępcze za przedmioty odtwarzane, o których mowa w ust. 1 i 2, może być realizowane, gdy:

- 1) kwota przewidywanego jednorazowego odszkodowania pokrywa lub przekracza koszty wzniesienia przedmiotu odtwarzanego lub
- 2) poszkodowany wyrazi zgodę na pokrycie różnicy pomiędzy kosztami budowy przedmiotu odtwarzanego a kwotą odszkodowania pieniężnego.

4. W razie gdy kwota jednorazowego odszkodowania, o której mowa w ust. 3 pkt 1, przekracza faktyczne koszty budowy, pozostałą resztę odszkodowania wypłaca się poszkodowanemu po zakończeniu budowy.

5. Jeżeli nie zachodzą przesłanki przewidziane w ust. 3, a przedmiot odtwarzany stanowi dom jednorodzinny, mały dom mieszkalny, dom mieszkalno-pensjonatowy lub dom, o którym mowa w art. 59 ust. 3 Prawa górniczego, do poszkodowanego stosuje się przepisy § 14 i 15, z tym że wkład do spółdzielni pokrywa przedsiębiorstwo

górnictwa z odszkodowania przysługującego poszkodowanemu.

6. Jeżeli nie zachodzą przesłanki przewidziane w ust. 3, a przedmiot odtwarzany stanowi obiekt określony w art. 59 ust. 2 pkt 4—7 i ust. 5 Prawa górnictwa, poszkodowanemu wypłaca się jednorazowe odszkodowanie.

§ 19. Tryb i zasady ustanawiania na rzecz osób uprawnionych prawa użytkowania terenów państwowych, na których odtwarzane są przedmioty określone w art. 59 ust. 2 i 5 Prawa górnictwa oraz domy jednorodzinne,

o których mowa w art. 59 ust. 3 tego prawa — regulują przepisy o gospodarce terenami.

§ 20. Przedmioty odtwarzane, za które zrealizowano budownictwo zastępcze, powinny być niezwłocznie wyłączone z użytkowania i zniesione, a teren odpowiednio zagospodarowany przez jednostki realizujące budownictwo zastępcze.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. M. Jagielski